Mé Féin 6 - An Aimsir Chaite (inné)

Bhí Tháinig

1 Bhí galair agus víris ar dhaoine ar fud an domhain le píosa fada.
2 Tháinig an víreas is nuaí, an coróinvíreas, ag tús na biana fiche fiche.
3 Bhí fadhb mhór leis an otracht le píosa.
4 Bhí an-tionchar i gcónaí ar an aiste bia ar shláinte an duine.

Ar ith D'athraigh

5 Ar ith na daoine seo bia sláintiúil ? An raibh aiste bia maith acu?

D'fhoghlaim Fuair eolaithe amach

6 D'ith sé bia. D'athraigh an bia go glúcós sa gcorp.
7 D'fhoghlaim eolaithe go raibh tionchar ag siúcra ar dhiaibéiteas.
8 Bhí roghanna i gcónaí ag daoine bia sláintiúil no bia míshláintiuil a ithe.
9 Bhí saol sláintiúil ag na daoine seo.
Bhí roghanna ag daoine i gcónaí rudaí sláintiúla no míshláintiúla a chur ina gcoirp.
10 Bhí daoine ann nár ith a ndóthain bia. Tháinig anoireicse ar chuid acu.

Thomhais Cheap

11 Thomhais an cailín óg a coim. Cheap sí nach raibh sí sách tanaí.

Thrasphlandaigh

12 Thrasphlandaigh an máinlia orgáin.
13 Thrasphlandaigh an máinlia an t-ae.
14 Thrasphlandaigh na máinlianna na scamhóga.
15 Thrasphlandaigh na máinlianna na duáin.

Thuig

16 Thuig eolaithe le fada gurbh í an an intinn an t-orgán a smachtaigh chuile orgán sa gcorp.
17 Bhí roghanna ag daoine i gcónaí rudaí sláintiúla no míshláintiúla a chur ina gcoirp.
18 Bhí roghanna ag daoine nuair a bhí siad óg. Beidh roghanna acu nuair a fhásfaidh siad suas.

Shocraigh

19 Shocraigh an bhean seo a bheith ina múinteoir?
20 Shocraigh an fear seo a bheith ina dhoctúir.
21 Shocraigh an bhean seo a bheith ina máinlia?
22 Shocraigh an fear seo a bheith ina chócaire.
23 Shocraigh an fear seo a bheith ina fhisiteiripeoir?
24 Shocraigh an bhean seo a bheith ina fáilteoir?

FOCLÓIR

Bhí / was Tháinig / came

1 galar / disease víreas / virus ar fud an domhain / all over the world píosa fada / a long time

2 is nuaí / newest
3 fadhb / difficulty otracht / obesity
4 tionchar / influence an-tionchar / great influence aiste bia / diet ar shláinte / on the health
Ar ith / Did…eat? D'athraigh / changed
5 bia sláintiúil / healthy food mífholláin /mí shláintiúil / unhealthy
6 D'athraigh / changed
7 D'fhoghlaim / learned eolaithe / scientists
8 rogha / choice roghanna / choices sláintiúil / healthy mishláintiúil / unhealthy
9 saol sláintiúil / healthy life
nár ith / did not eat
10 anoireicse / anorexia ar chuid / on some
Thomhais sí / she measured Cheap sí / She thought
11 a coim / her waist tanaí / thin sách tanaí / thin enough
Thrasphlandaigh / transplanted
12 máinlia / surgeon orgáin /organs
13 ae / liver an t-ae / the liver
14 scamhóg / lung scamhóga / lungs
15 máinlianna / surgeons
16 na duáin / the kidneys
17 i gcónaí / always ina gcoirp / in their bodies rudaí sláintiula / healthy things míshláintiúla / unhealthy
18 nuair a bhí siad óg / when they were young nuair a fhásfaidh siad / when they grow up
Shocraigh / decided
19 múinteoir /teacher máinlia / surgeon cócaire / cook/chef
20 fisiteiripeoir / fisió physiotherapist fáilteoir / receptionist

Mé Féin 6 - An Aimsir Fháistineach (amárach)

Beidh
1 Beidh galair agus víris ar dhaoine ar fud an domhain ar feadh na mblianta.
2 Beidh vacsain nua ar fáil don víreas is nuaí, an coróinvíreas, go gairid.
3 Beidh fadhb mhór leis an otracht ar feadh achar fada.
4 Beidh an-tionchar go deo ar an aiste bia ar shláinte an duine.
An íosfaidh? Athróidh
5 An íosfaidh na daoine seo bia sláintiúil ? An athróidh siad an aiste bia atá acu?
6 Íosfaidh sé bia. Athróidh an bia go glúcós sa gcorp.
Foghlaimeoidh
7 Foghlaimeoidh eolaithe níos mó faoi thionchar siúcra ar dhiaibéiteas.
8 Beidh roghanna i gcónaí ag daoine bia sláintiúil no bia míshláintiuil a ithe.
9 Beidh saol sláintiúil ag na daoine seo.
nach n-íosfaidh Tiocfaidh
10 Beidh daoine ann nach n-íosfaidh a ndóthain bia. Tiocfaidh anoireicse ar chuid acu.
Tomhaisfidh Ceapfaidh

11 Tomhaisfidh an cailín óg a coim. Ceapfaidh sí nach bhfuil sí sách tanaí.

Trasphlandóidh

12 Trasphlandóidh an máinlia orgáin.
13 Trasphlandóidh an máinlia an t-ae.
14 Trasphlandóidh na máinlianna na scamhóga.
15 Trasphlandóidh na máinlianna na duáin.

Foghlaimeoidh

16 Foghlaimeoidh eolaithe amach anseo faoi thionchar na hintinne ar orgáin eile an choirp.
17 Beidh roghanna ag daoine i gcónaí rudaí sláintiúla nó míshláintiúla a chur ina gcoirp.
18 Bhí roghanna ag daoine nuair a bhí siad óg. Beidh roghanna acu nuair a fhásfaidh siad suas.

Shocraigh An mbeidh?

19 Shocraigh an bhean seo a bheith ina múinteoir. An mbeidh mé i mo mhúinteoir nuair a fhásfaidh mé suas
20 Shocraigh an fear seo a bheith ina dhochtúir. An mbeidh mé i mo dhochtúir?
21 Shocraigh an bhean seo a bheith ina máinlia? An mbeidh mé i mo mháinlia?
22 Shocraigh an fear seo a bheith ina chócaire. An mbeidh mé I mo chócaire?
23 Shocraigh an fear seo a bheith ina fhisiteiripeoir? An mbeidh mé i mo fhisiteiripeoir?
24 Shocraigh an bhean seo a bheith ina fáilteoir? An mbeidh mé i mo fháilteoir?

FOCLÓIR

Beidh / will

1 galar / disease víreas / virus ar fud an domhain / all over the world
2 is nuaí / newest
3 fadhb / difficulty otracht / obesity
4 tionchar / influence an-tionchar / great influence aiste bia / diet ar shláinte / on the health
5 bia sláintiúil / healthy food

Athróidh / will change

6 sa gcorp / in the body

Foghlaimeoidh / will learn

7 eolaithe / scientists
8 rogha / choice roghanna / choices sláintiúil / healthy mishláintiúil / unhealthy
9 saol sláintiúil / healthy life

nach n-íosfaidh / will not eat tiocfaidh / will come

10 a ndóthain / enough ar chuid/ ar roinnt / on some of them

Tomhaisfidh sí / she will measure Ceapfaidh sí / She will think

11 a coim / her waist tanaí / thin sách tanaí / thin enough mo choim do/a/a my/your/his/her waist

Trasphlándóidh / will transplant

12 máinlia / surgeon orgáin /organs
13 ae / liver an t-ae / the liver
14 scamhóg / lung scamhóga / lungs
15 máinlianna / surgeons duán / kidney na duáin / the kidneys
16 amach anseo /in the future faoi thionchar / about the influence na hintinne/ of the brain

17 i gcónaí / always ina gcoirp / in their bodies roghanna/choices
18 nuair a bhí siad óg / when they were young nuair a fhásfaidh siad / when they grow up

An mbeidh mé / Will I?

19 múinteoir / teacher máinlia / surgeon cócaire / cook/chef
20 fisiteiripeoir / fisió / physiotherapist fáilteoir / receptionist

Mé Féin 6 - An Aimsir Láithreach

Bíonn Tógann

1 Bíonn galair agus víris ar dhaoine ar fud an domhain i rith an ama.
2 Tógann sé achar fada le vacsain a fháil do víreas nua ar nós an coróinvíreas.

Cuireann

3 Cuireann an otracht isteach ar shláinte cuid mhór daoine sa domhan.
4 Bíonn an-tionchar ar an aiste bia ar shláinte an duine.

An itheann? Athraíonn

5 An itheann na daoine seo bia sláintiúil? Athraíonn daoine a gcuid aiste bia go rialta.
6 Itheann duine bia. Athraíonn an bia go glúcós sa gcorp.

Foghlaimíonn

7 Foghlaimíonn eolaithe níos mó faoi thionchar siúcra ar dhiaibéiteas chuile lá.
8 Bíonn roghanna i gcónaí ag daoine bia sláintiúil no bia míshláintiúil a ithe.
9 Bíonn saol sláintiúil ag na daoine seo.

nach n-itheann Tagann

10 Bíonn daoine ann nach n-itheann a ndóthain bia. Tagann anoireicse ar chuid acu.

Tomhaiseann Ceapann

11 Tomhaiseann an cailín óg a coim. Ceapann sí nach bhfuil sí sách tanaí.

Trasphlandaíonn

12 Trasphlandaíonn an máinlia orgáin.
13 Trasphlandaíonn an máinlia an t-ae.
14 Trasphlandaíonn na máinlianna na scamhóga.
15 Trasphlandaíonn na máinlianna na duáin.

Foghlaimíonn

16 Foghlaimíonn eolaithe rudaí nua go minic faoi thionchar na hintinne ar orgáin eile an choirp.
17 Bíonn roghanna ag daoine i gcónaí rudaí sláintiúla nó míshláintiúla a chur ina gcoirp.
18 Bíonn roghanna ag daoine nuair a bhíonn siad óg. Bíonn roghanna acu i rith a saolta.

Múineann Taitníonn

19 Múineann an bhean seo chuile lá. Taitníonn post an mhúinteora léi.
20 Oibríonn an fear seo mar dhochtúir. Taitníonn obair an dochtúra leis.

Oibríonn Cócarálann

21 Oibríonn an bhean seo mar mháinlia? Taitníonn obair an mháinlia léi.
22 Oibríonn an fear seo mar chócaire. Cócarálann sé béilí chuile lá.

Cabhraíonn

23 Cabhraíonn an fisiteiripeoir le daoine a mbíonn pianta agus gortuithe acu.

24 Oibríonn an bhean seo mar fháilteoir. Taitníonn obair an fháilteora léi.

FOCLÓIR

Bíonn / have Glacann / takes

1 galar / disease víreas / virus ar fud an domhain / all over the world

2 is nuaí / newest ar nós / like

Cuireann / puts

3 fadhb / difficulty cuid mhór daoine / a lot of people otracht / obesity

4 tionchar / influence an-tionchar / great influence aiste bia / diet ar shláinte / on the health

An itheann sé? / Does he eat Athraíonn / changes

5 bia sláintiúil / healthy food

6 sa gcorp / in the body

Foghlaimíonn / learns

7 eolaithe / scientists

8 rogha / choice roghanna / choices sláintiúil / healthy mishláintiúil / unhealthy

9 saol sláintiúil / healthy life

nach n-itheann / that do not eat Tagann / comes

10 anoireicse / anorexia ar chuid / ar roinnt acu / on some of them

Tomhaiseann sí / she measures Ceapann sí / She thinks

11 a coim / her waist / tanaí / thin sách tanaí / thin enough

Trasphlandaíonn / transplants

12 máinlia / surgeon orgáin /organs

13 ae / liver an t-ae / the liver

14 scamhóg / lung scamhóga / lungs

15 máinlianna / surgeons

Foghlaimíonn / learn/s

16 eolaithe/scientists rudaí/things go minic/regularly faoi thionchar na hintinne/about infuence of brain.

17 i gcónaí / always ina gcoirp / in their bodies

18 nuair a bhí siad óg / when they were young nuair a fhásfaidh siad / when they grow up

19 Múineann an bhean /The lady teaches Taitníonn post /She enjoys her job an mhúinteora/of the teacher

Oibríonn / works Cócarálann / cooks

20 mar dhochtúir / as a doctor obair an dochtúra / work of the doctor leis/ him/he

21 mar mháinlia / as a surgeon obair an mháinlia / work of surgeon léi /to her (liom/leat/leis léi)

22 mar chócaire / as a cook/chef béile / meal béilí / meals

Cuidíónn / helps

23 fisiteiripeoir/physiotherapist/ daoine/people a mbíonn / that have pianta/pains gortuithe / injuries

24 mar fháilteoir / as a receptionist obair an fháilteora / work of receptionist

Mé Féin 6 - An t-Ainm Briathartha (anois)

Tá Is é

1 Tá galair agus víris ar dhaoine inniu ar fud an domhain.
2 Is é an coróinvíreas an víreas is nuaí sa domhan.
3 Tá fadhb mhór inniu leis an otracht.
4 Tá an-tionchar ar an aiste bia ar shláinte an duine.

An bhfuil? ag athrú

5 An bhfuil na daoine seo ag ithe bia sláintiúil An bhfuil aiste bia maith acu?
6 Tá an bia ag athrú go glúcós sa gcorp.
7 Tá tionchar ag siúcra ar dhiaibéiteas.
8 Tá roghanna ag daoine bia sláintiúil no bia míshláintiuil a ithe.
9 Tá saol sláintiúil ag na daoine seo.
10 Tá daoine ann nach n-itheann a ndóthain bia. Tá anoireicse ar chuid acu.

ag tomhas ag ceapadh

11 Tá an cailín óg ag tomhas a coime. Tá sí ag ceapadh nach bhfuil sí sách tanaí.

a thrasphlandú

12 Tá orgán a thrasphlandú ag an máinlia.
13 Seo é an t-ae. Is féidir é a thrasphlandú.
14 Is féidir na scamhóga a thrasphlandú
15 Is féidir na duáin a thrasphlandú fósta
16 Tá an inchinn ag smachtú chuile orgán sa gcorp.
17 Tá roghanna agam/a'm rudaí sláintiúla no míshláintiúla a chur i mo chorp.
18 Tá roghanna agam/a'm **anois** agus nuair a fhásfaidh mé suas.

An mbeidh mé?

19 Tá an bhean ag múineadh. An mbeidh mé i mo mhúinteoir?
20 Tá obráid a dhéanamh ag an mháinlia . An mbeidh mé ag obair mar mháinlia
21 Tá an dochtúir ag tabhairt comhairle. An mbeidh mé I mo dhochtúír?
22 Tá an cócaire ag ullmhú béile. An mbeidh mé i mo chócaire?
23 Tá an fisiteiripeoir ag scrúdú na láimhe. An mbeidh mé i mo fhisiteiripeoir?
24 Tá an fáilteoir ag tabhairt eolais. An mbeidh mé i mo fháilteoir?

FOCLÓIR

1 galar / disease víreas / virus ar fud an domhain / all over the world ar dhaoine / on people
2 is nuaí / newest
3 fadhb / difficulty otracht / obesity
4 tionchar / influence an-tionchar / great influence aiste bia / diet ar shláinte / on the health

An bhfuil? Are? An bhfuil daoine / Are people? ag athrú / changing

5 bia sláintiúil / healthy food
6 go glúcós / to glucose sa gcorp / in the body

7 tionchar / influence ar dhiaibéiteas/ on diabetes
8 rogha / choice roghanna / choices sláintiúil / healthy mishláintiúil / unhealthy
9 saol sláintiúil / healthy life
10 nár ith / did not eat

ag tomhas / measuring ag ceapadh / thinking

11 a coim / her waist tanaí / thin sách tanaí / thin enough

a thrasphlandú / transplanting

12 máinlia / surgeon orgáin /organs
13 ae / liver an t-ae / the liver
14 Is féidir / It is possible scamhóg / lung scamhóga / lungs
15 na duáin / the kidneys na duáin / the kidneys máinlianna / surgeons
16 intinn the brain ag smachtú /organising chuile /every orgán / organ sa gcorp / in the body
17 i gcónaí / always ina gcoirp / in their bodies sláintiúla / healthy míshláintiúla / unhealthy (plural)
18 anois / now nuair a fhásfaidh siad / when they grow up

An mbeidh mé? / Will I be

19 ag múineadh / teaching i mo mhúinteoir / a teacher
20 obráid / operation a dhéanamh / doing
22 ag ullmhú béile / preparing a meal
21 ag múineadh / teaching i mo mhúinteoir
23 ag scrúdú / examining na láimhe / of the hand
24 an fáilteoir / the receptionist ag tabhairt eolais / giving information

anmúinteoir ©

Digital Resource for Teachers, Students and Parents

This content is protected by Digital Copyright Laws. Reproduction and distribution of this content without written permission of anmúinteoir is prohibited.